

Stúdió: MATUSEK - HOSS

Stúdió's IDEJE: 1964.

TART.: KÖTÉSTÉNY

Flap, kötet

FOLDRAJZI MUTATÓ: SOHOGYSI CENTRÁL

SRÁK MUTATÓ: XXIII.

XXVI.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

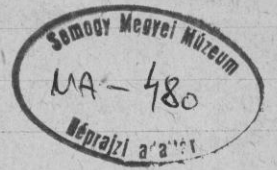
LELTÁRRA'S

ATVÉRETVÉ AZ EGTSEGES LTK. 1964-es TÉTELE ALÓL

Énekgyűjteményünk.

1196

RIPPÉL-RÓNAI MŰZEUM
Kaposvár, Rippel-Rónai tér
Telefon: 12-374 Postafiók: 70
HUNGARY

Az is lakosság dalkezeiből alig maradt fenn valami. Az itt körölte leg-
nagyobb része arókból a magyar dalokból
valók, amelyek az öregek korában ismerteb-
bek voltak. Amelyeket a somogysemitfalviak
is megtanultak. Hosszu László volt piástor
anyja édes apja somogysemitfalvi születési.
Tehát a környék dalaihoz vett át. A 8-10
12 és 13 sz. dalokat Matussek László seipali
születésű atai tanítótól kaptuk. 6° neme
tanár. Mint szakértő azt állítja, jókép a Ma-
liérko kezdett becsúsztató értékes adat, mert
becsúsztatókból országos viszonylatban is ke-
vés maradt fenn. A Zárko unca lakodalmi
dal a maga nemében szintén értékes emlék.
~~adat.~~ Az ~~idő~~ eredeti seláv dallam szerke-
zet bemutatására ugyancsak Matuska László
tanító ^{szóhasználatában} sives ~~szóhasználatában~~ bemutatás képen közlünk
néhány régi seipali komlomi sel^o éneket.
~~Énekek~~ Énekek sörögét még Szabady Ja-
nos ~~szó~~ kántrólanió fordította magyarra. ~~Amikor a magyar~~
de a ~~szó~~ dallamok szerkezetéhez nem ~~nyelvet bevezették az~~
nyult. Ma már nem énekelik őket. ~~isteni hitet és~~
~~réseben~~

zeneígyűjtő Matussek László
 zeneígyűjtő dr. Hosszú József

Enekgyűjteményünk
 Enekelte Fekete Sándor (kolektív) 1956-ban

De va gyon a sűi rón új ja lét ve lá nyok tud jék hogy mi va gyon ben ne ha e gyik ben
 pi pa do hány zacs kék A má sík ban sűer jor rim tes ban kő

Enekelte Fekete Sándor (kolektív) 1956-ban Somogyost-
 pálon.

Leif va sűi rő met tes prēm ben vet tem ér te har minc jor rim tot fi zetttem ha én ait a nyu kam ba
 to-rét-tem meg az an gya hát is el ke-rét-tem.

4) Szoros ümög, gitya vagyon rajtam
 Sirkarnat veri tarisznya szijjam

3) Fényes baltám vállomra teritem
 kizsostoromat neki eresztem

2) Két kolompós jószágom elöljár
 Utána megy hetyken a kis bojtár

5) Ugy kiáltok: hallja-e kocsmáros?
 Van-e bora olyan nyolc krajcáros

6) Kocsmáros ur várjon el egy hétig
 Kiszívetem utolsó filléig

Csuka ott ringtos eszmáiban
 Ugy sétálok végig az utcáiban

Csabr' egy harog akkorát durran
 Reggel korán legelőre hajtok
 De ha a futu végére érek
 Akkor kiwit a kocsmába térek

Töltse meg a kút ités kulacsot
 Félógul egy széj sürt itt haggok

Ha ki nem váltom a jóvó hétre
 Akasztassa a cigér helyére.

3.

Lé pen püt a hold vi lá ges éj sxa ka Son dolz e rām é des rő xām vā la ha logy gon dol nek
 é des rő xām én te rád Lé gny va gye nem il lek te hor zád.

2) Szépen sütt a holdvilágos éjszaka
 Gondoloz-e rám édes rózsám valaha

3) Délről estig nyitva van az ablakom
 Lehajtanál feléd szállnak, angyalom

Hogy gondolnék édes rózsám én te rád
 Hogy vágnék nem illek én te hozzád

Majd ha egykor két háromba rárhatóak
 Két aródra érer csókot rakhatóak.

3.) Piro' uram adjon törvényt ha lehet
Egy kis leány megcsalta a szivemet

Agról agra art fütjőli a rigó
Kerelemről nem paromasol a pió.

4.) Ára alá kirödellett a vetés
Szállaj gulyám jaj de szépen legeles

Ergye bábam tereld meg az elejét
Le ne egye a rőld vetés tetejét.

5.) Ára alá kirödellett a vetés
Szállaj gulyám jaj de szépen legeles

Ej nem hallom szállaj gulyám holomp
Detyár gyereke elkapta a bal sarvat.

4.

Szól a Fi'siam az endró di ha tár ban
Ez rőld del feltt egy nagy hársfa bu ja kőn
Ára a sten rök legi dő jebb
hárs fá ja In hárs Andrá's bu pul ni jév a há ja.

2.) Szűcs András szive nagyon szomoru
Élőveszi furulyáját belefúj

Furulyaszó' áthallik egy ablakon
Ébredjen fel a nagyságos kisasszony

3.) Más nap reggel felnyitott báró ablaka
Báró kis leány sirva nézett ki rajta

Felkóhajtott az Istenhez bujába
Mért is lettem Henrik báró leánya?

4.) Más nap reggel felül báró lovára
Körügtat a közelebbike tanyára

Adjon Isten szűcs András mit esí -
Nem láttad e hőkény szemű karna
Járuyt?

5.) Nem láttam én hőkény szemű báró lányt
Ha nem hiszi visse gálra meg a tanyát

Szegeen lóg a cifra süvőm réx baltám
Ára alatt a hőkényszemű báró lány.

6.) Endródon már kifaragták art a fat
Andrijikre Szűcs Andrást akasztják

Fújja a szél gyöles ingét és gatyáját
Nem üleli többé Henrik báró leányát.

5

De na de rit az ma héri te ba táj ja
E' des anyját te gy el más vi liq-ta Bar na ja ni
ki hív ta az er dő re
E' des les hest saurt é des any ja sui vé fe

1.) El is vérzett Barna Jani ruhája
Majd kimossa Barna Jani babája

Mosd ki bábam ingem gatyám fehérre
Holnap meggék vendéltos ur elbe.

3.) Szendbirtos ur adjon Isten jó napot
Adjon Isten Barna Jani mi bajod?

Szendbirtos ur szivem öli a bánat
Egy kis lányért megöltem az anyámat

4.) Hár volt néked Barna Jani megtenni
Egy kis lányért jó anyádat megölni

Szendbirtos ur! régóta ellenzőgem
En a kis lány ^{lett} igy a feleségem.

5.) Barna Jani nem fajt-e a te síved
Mikor a te jó anyádat megölted?

Dehoggy nem fajt, majd nem meg is ha
Mikor mondta: jaj Istenem meg
halok.

A 2-5 sz. dalokat Péter György énekelte 1954 szept. 17-én Somogy-
szentpálon. 6. verszont Fendel nevű édes apjától, ma is élő 82 éves volt
vidéknél ide költözött
Pásztor emberrel tanulta. A 11 sz. éneket is ő dalolta.

6.

Prí sít a nap a sít já li tó ra itt a me nes hol a szá ma de ja. Vagy a bor a de
vagy an' rak boj táz ja' mind a há rom mi lát a csa' ná ba?

Arra megy a szandárok káplárja
Csak azt kérdi: ki van a csárdába?
Felelé a szép wárdásné lánya:
A számadó és annak bostárja.

Énekelte Hosszu László 62 éves ember (Várjaskér 1954 au-
gusztus 23. Pásztor ember apjától tanulta.

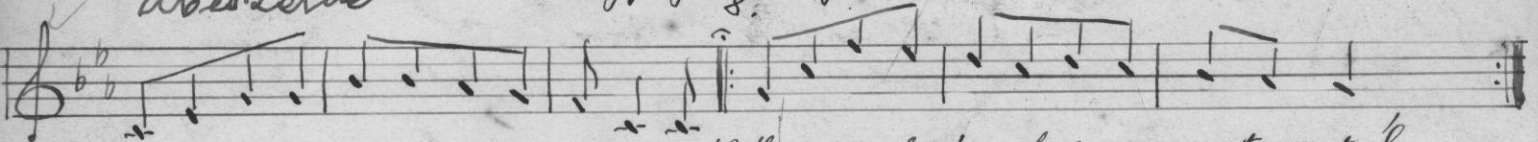
7

Bá nod bi ró bá nod hogy az ut am jár rok ide meg job ban bá nod ha la nyodal há' lok.

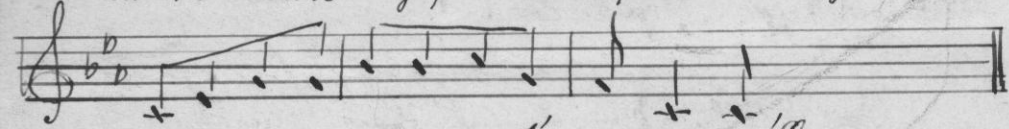
2.) Ha lányoddal hálók, kerteken ugrálók,
Finnsen annyi nádad, mivel beszínálok
Énekelte Somogy-szentpálon 1937 év februárjában
Bujár mama, 74 éves öreg asszony.

Elbeszélve

Énekgyűjteményünk

Da ru ma dár ma ga pan száll sík pen szél Ha rag sík várn a ked ve em mert nem szől

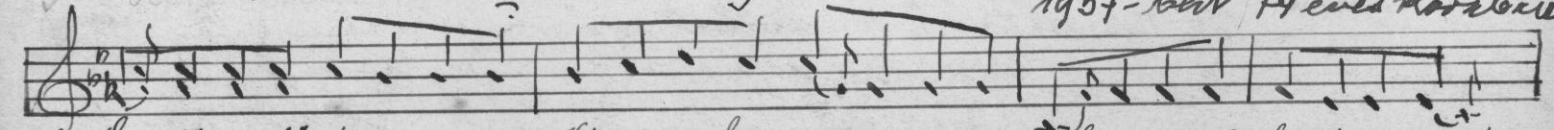

llajd ha az a dap ru ma dár vör szá száll.

2) Darumadár visszafelé sosem száll,
Az én szívem a babáért sosem fáj,
Fájt eleget árva szívem utánad -
A szívemet repessre meg a bánat.

Elbeszélve. Évessel 9

Énekelte Babodiné (Bujár) mama 1937-ben 74 éves korában

Er dö er dö de magas vagy His an gya lom de mex sze vagy Ha az er döt le vág hat nárn

a ró xá mátt meg lát hat nárn

3) Szeretsz babám iskolátni
De nem szeretsz szoknyát venni

Egyet vettél azt is bánom
Azt is a medre hányom.

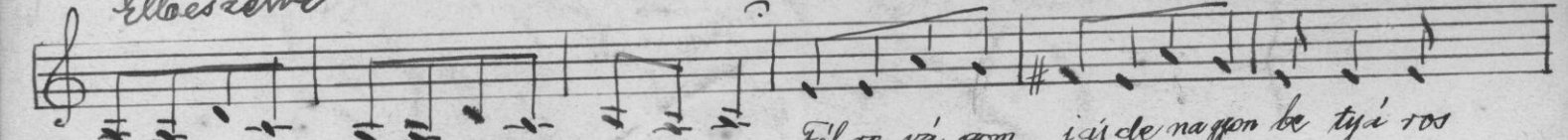
3) Udvaromon répaerem
Larkantyumot összeverem

Te is babám cipellődöt
Hé szomorítsd a szívemet

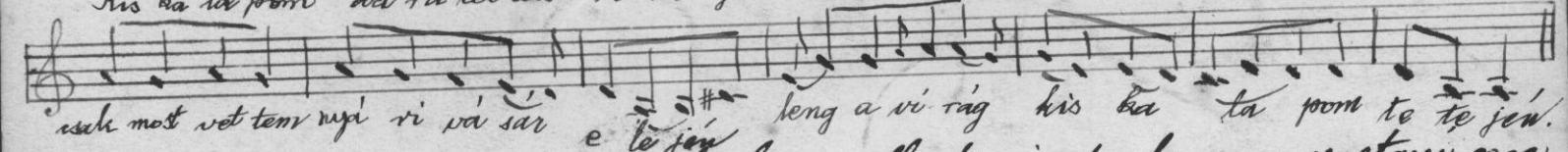
Énekelte Babodiné (Bujár) mama) 74 éves öregasszony Somogyment-
pálon 1937 februárjában.

10. Énekelte Szász András 1937-ben 77 éves korában

Elbeszélve

His ka la pom der ru tol las vi rei gos Fel re vá gom jü de nagon be tyi ros

szék most vet tem nyi vi vá sár e te jü leng a vi rag his ka ta pom te te jü.

2) Arra alá' társ kalapot viselnek,
A legények házasodni nem mennek,

Mert mind olyan a mostani me-
nyasske,
Sépr az ura, de négyesbet szeretne.

3) Dacsongnak mind a négy sarba bídog
A szívemet körül fogja a bánat

Olyan bánat folevük az én' szí-
vemen
Egyen hajó nem vinné át a
vízen.

Énekelte Szász András 77 éves család ember Nagy pusztán
1937 ében.

18

A szentfráti templom torony
 Bele akadt az estorom
 Gyere babám te akarsz ki
 Hogyha akarsz babám lenni

Ez is arra jöttem mentem el
 Babám szive somorodott el
 Most vagyok a babám lakodalma
 Lej de nem tehetek róla

19

Szépén sült a holdvilág
 Ragyognak a csillagok
~~Maga sétál a falun~~
 A fő vadász maga sétál
 Maga sétál a falun
 Hol felveszi, hol leteszi
 Válláról a fegyverét
 Ugy sétál a városból
 Sütőgátm beadvését

Édes beadvés kis angyalom
 Mikor lesünk egymásé
 Mikor látlak a hárságnál
 Mint fiatal menyecskét.

I kérdésre a leány:
 Várd babám az esküvőt
 Majd az ősszel szüret után
 Megtartjuk a menyegyzőt

20

Cserfa, magyarófa az az erdő
 Nem tom kis angyalom kint szerető
 Nem szeretlek nálad egyebet
 Csokolom azt a csalfa menyecskét.

21

Duravirág de csalogató a szíved
 Haza virni jój de nagyon szeretnélek
 Nem viszlek a merőt nem tartom
 Van én nekem van én nekem
 Egy kupa virágom az engem esa-
 legyazon

22

Hip hop kopog a csizmám
 Hip hop haladok e kis lány
 Anit kopog a lyam szendelen
 Hogy a babám fel ne ébredjen.

23

Barna kis lány levelet ír
 Messze idegen országba
 Katona babáját várja
 Várja szabadságra.

24

Hoca hoca ártány
 Az én babám szép lány
 Nincsen semmi hibája
 Elhangyta a babája
 Taj de nagyon fárom.

Csütörtökön este
 Voltam nálad Böske
 Esett a hó fújt a szél
 Böske nem ereztettél
 Taj de nagyon fárom.

Horváth Viktor volt primás nótaiból
 (csonta)

Horváth Viktor volt primás nótaiból
 (csonta)

Horváth Viktorné. Párisából hozott dala

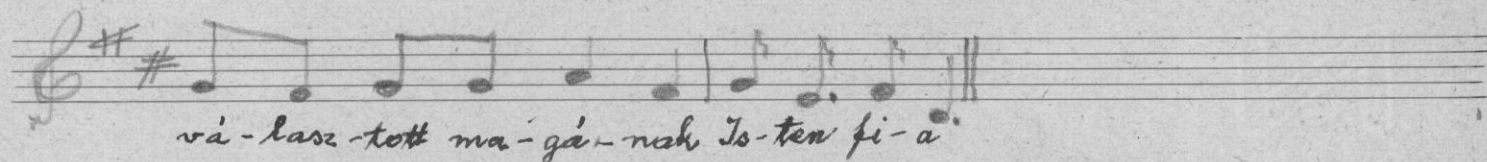
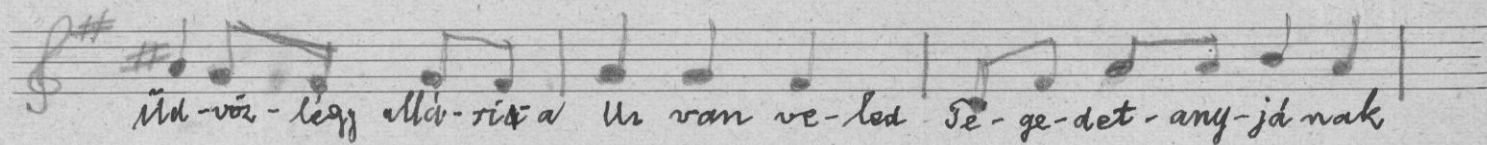
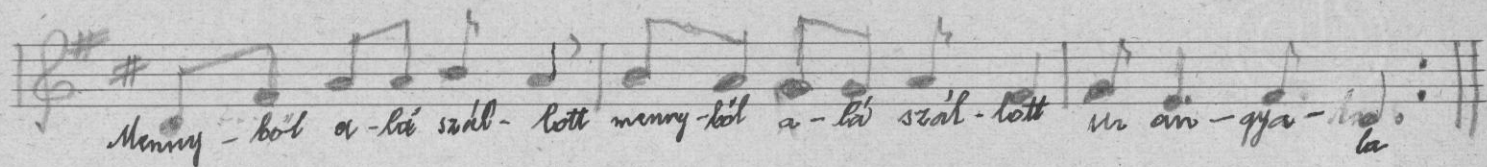
Napja Istene haragjának (Dien od srodabe strusum sibon)

Nap-ja Is-ton ha-rag-já-nak } ev sva-wiki a pra je lak nak
 Ve-get ve-tu e vi-lag-nak }

Szerelmes édes Zártsom e szentségben

Sze-rel-mes Ze-zu-som e szent-ség-ben éld-lak és i-mád-lak ke-nyér-sin-ben
 hogy-it-ten je-len vagy én el-hi-szem ol-tá ri szent-ség-ben
 én-Is-te-nem

Mennyből a földre szállott

Énekgyűjteményünk

11

a. b. b.

Barna János anyját te gyere el más világra Barna János
ki hívta az erdőre és leszárt anyját sírjára

2) El is vészett Barna János ruhája
Majd kimossa Barna János anyját
Mert ki babám ingem gyűjtem fehérré
Hétnap meggakcsendbirtos ur elébe.

3) Csendbirtos ur adjon Istent jó napot
Adjon Istent Barna János anyját
Csendbirtos ur sírom öli a bánat
Egy kis lányért megöltem az anyját

4) Jaj kár volt azt Barna János megtenni
Egy kis lányért jó anyját megölni
Csendbirtos ur régóta ellenségem
En a kis lány így lehet feleségem.

5) Barna János nem fájt-e a te sírnál
Mikor a te jó anyját megölted
De hogy nem fájt talán meg is háza
Mikor mondta: jaj Istent megha
Énekelté Hosszú László Szeged városában 1954-ben

12. ~~11.~~

Lékedvén. Berta Pálné 1936-ban 73 éves korában

He re ki ben la kom ke res sel an gyv tom tül töl van a há zam
le jó hetsz an gyv tom

1) Karikás a szemlye nem fer a rékembe
Karagóka a rózsám nem ül az ölembe
Tat mondják a nagyok, hogy én kicsi vagyok
Mégis annyit értek, mint azok a nagyok.

4) Nem adnám a jó bort a rossz pálinkáért
Sem a szolgalegényt, a gazdagfiáért.

5) Mert a szolgalegény mindenre hajlandó
De a gazdag legény kevélysége való.

Énekelte Berta Pálai 73 éves asszony 1936 évben

Bucurestati' ének. A dallama mindig u. aa volt. A szöveg mindig az eredetileg szabadtság állított szöveg.

13

Féjda-bras hangon meggyüstva,

Mi la ier ko mi la moja lje-pa mi la moja ka los na dje voj-ka
 mi la moja ru ma na ta mi xi ra. Ej zlat na ier ko kako je od mo
 me ne o pos ti la zag lu si la sa te pa ta ko ku ra la sta ra maj ko
 ne kute pla ka ti ja dal je ne mo rem xi vit mo ram um te ti

2.) Ej ierko dočekalismo togadna, a kako si mogla jak ravn lestiti nas. Lijepa moja ruža, lijepa moja rumana ružica.

3. Haces' lakoča u ornoj zemlji, di bude te pokriva mlogo lijepi cvet. Dolna moja suva neki proleva ti grob, a zelena travica neki ti bude pokriva.

Magyarra fordítva a következő értelemben:

Énekelte Hodorics Józsefné unokája koporsója fölött 1924 júniusában, amikor 60 éves volt.

A szöveg a dallama minden esetben ugyanaz volt, csak a szöveg változott a szöveg kinek milyen hozzátűzöje hirtel el is a szöveg milyen szabadon kapcsolatlan volt vele.

~~Ede csatlak meg más szöveg éneket is. Egik asszony igy szöveg el ides ap jít, a bit igen szeretett.)~~

Drága leánykám én kedvesem szépséges meggyászolt leánykám én rózsás virág szálom. - Sajnos leánykám hogy búsultál tölem, amikor zaklattalak s te azt mondtad: öreg anyókéim ne sírjon, én tovább nem élhetek, nekem meg kell halnom. - Saj leánykám megértük ezt a napot, de hogy tudtál minket így kizárni telonül itt hagyni, én szépséges rózsám, szépséges, piros rózsakalambom. - Most emylnélre akad az aromás porha földben, hol sok szép virág takar. Szódat az én kánnyaim arja öntörre s takaród legyen a földelő füvecse.

A szentpáliak, mint általában a horvátok igen szeretik a barszalika virágot. Az öreg asszonyok imakönyvébe téve vitték magukkal kellemes illata miatt a templomba. Sikerült a feledéstől megmenteni az alábbi kis verset a barszalikáról. Sme növege is dallama:

14
Énekelte Bébics Istvánné 40 éves asszony 1925-ben

Si ja la sam bo sil jak si ja la sam dra ga lju bo bo sil jak

- 2.) He će, ne će poni či, ne će draga ljubo poni či.
- 3.) Ne se majka nesje ti, ne se majka draga ljubo nesje ti.
- 4.) Da se mi dvoje mi lovam, da se mi dvoje draga ljubo mi lovam.

15
~~Alenyasszony leusurata~~ Az itt leírólt dal
az egész nősnép dalolt, melótt a menyasszony elhagyta a töl-
lői házat.

Énekelte Bébics Istvánné (bánya) 1929 februárjában.

Žar ko sun ce na o-kou ga li-de Žar ko sun ce na o kou gal i-de.

2. Ej da sam duaje u majkine dvoru, Da sam duaje u majkine dvoru.
3. Da me majka pame ti nau či, Da me majka pame ti nau či.
4. Ej de poštivam svekra i svekri, da poštivam sekrevi sekrevi.
5. A svekra ka svojeg milog vika a sekrevicu ka svoju milu majku.
6. Adjevera ka svojeg milog braca adjevera ka svojeg milog braca.
7. A zalvicu ka svoju sestricu, a zalvicu ka svoju sestricu.
8. Setre vicu ka ko meni volja, setre vicu ka ko meni volja.

Magyar nyelven a bucsuró szövegének értel-

me. az: a töltső lapon.

Régi dal:

Óta a kilencről

Ha én nekem tíz forintom volna
A kilencem vert aranyból volna
De mivel minsen, fából van kilencem
Hem tehetek róla, madzag a huroja.

Fekete László (beledánc)
költő. 1962 jun 5. 6. is da
költo

Másik régi dal:

17

Ann elmult nem jön vissza
Hiába is várod
Az álom is azért álom
Hogy egyszer elszálljon
Az a csók a legszebb
Mit nem csókoltak régig
Mj szerelm régi barát
Ölelem a babámat
Feledem a régit

Androsics Anna 76 éves asszony 1934-ben mondta el
unokájának Fekete Margitnak.

Az előző oldalon körült hátko sunce... kezdésű 15 sz. ének, la-
kodalmi menyasszonyi búcsúató szövegének magyar értelme ez:
Fotó napsütés jön az égboltoratról - Fotó napsütés jön az égbol-
toratról - Bár tovább maradtam volna anyám udvarában -
Bár maradtam volna tovább anyám udvarában -
Hogy anyám megtanított volna - Hogy anyám megtanított volna
É hogy becsüljem ifjamat napamat - Hogy becsüljem ifjamat, nap-
mat - Ifjamat, mint tulajdon édes apjamat - Napamat, meg mint
mint saját édes anyjamat - Sógornomat, mint saját testvéreimet - Sö-
goraimat, mint édes testvéreimet, - Sógornomat, mint saját édes test-
véreimet - Sógornőmet mint kis testvéreimet - Anyjomat meg
tetszésem szerint, hogy jól esik - Anyjomat tetszésem szerint ahogy
jól esik.

A 14 sz. ének magyar szövege ez; Barsalíkot ültettem, barsa-
líkot ültettem drága szerelmeimnek, Hem akar nem akar kihajta
ni, szívem szerelmeimnek. - Híhoogy anyám megsejtve megtudja hogy
mi ketten szeretjük egymást, drága szerelmem?